

Warszawa, 23 listopada 2021r.
KL/433/299/KO/2021

Pan

Mariusz Błaszczak

Minister Obrony Narodowej,

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu Konfederacji Lewiatan chciałbym przekazać uwagi członków naszej organizacji do Projektu ustawy o obronie Ojczyzny, który został opublikowany 12 listopada 2021 r. (numer w wykazie prac legislacyjnych – UD304). Uwagi ogólne, szczegółowe i propozycje doprecyzowania przepisów znajdzie Pan w załączniku do niniejszego pisma.

Z poważaniem,

Maciej Witucki

Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik: Uwagi Konfederacji Lewiatan do Projektu ustawy o obronie Ojczyzny (numer w wykazie prac legislacyjnych – UD304).

„Uwagi Konfederacji Lewiatan do Projektu ustawy o obronie Ojczyzny (numer w wykazie prac legislacyjnych – UD304)”

Stoimy na stanowisku, że wprowadzenie obowiązków, które zakłada projekt ustawy powinno odbywać się z poszanowaniem następujących zasad:

- zasady dobrowolności – przedsiębiorca dobrowolnie podejmuje decyzję o wzięciu udziału w realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych, w czasach pokoju, gdy nie ogłoszono stanu nadzwyczajnego;
- zasada proporcjonalności – sprawowanie kontroli przez organy administracji rządowej nad realizacją zadań na rzecz Sił Zbrojnych powinno odbywać się bez wykorzystania zbędnie uciążliwych dla przedsiębiorców i prowadzonej przez nich działalności;
- zasada pełnego wynagrodzenia i odszkodowania – realizacja zadań na rzecz Sił Zbrojnych nie uzasadnia przymuszania przedsiębiorców do funkcjonowania, w czasach pokoju, ze stratą. Zasadą powinno być wykonywanie zadań za pełnym wynagrodzeniem oraz pokrywanie ewentualnych szkód, jakie mogą przy tym powstać.

Naszym zdaniem projekt ustawy może prowadzić do **ograniczenia elastyczności na rynku pracy**. Może być to skutkiem rozwiązań umieszczonych w projekcie ustawy, który zakłada:

- możliwość zwiększenia liczebności wojska - liczebność armii ma być określana w programie rozwoju sił zbrojnych. Natomiast z informacji medialnych docierają uwagi o zwiększeniu armii do 300 tysięcy żołnierzy;
- udogodnienia i ochronę dla rekrutów, pracowników powołanych do służby wojskowej.

Na tym tle powstają obawy dotyczące rynku pracy oraz przeprowadzenia zmian bez konsultacji z pracodawcami. Główne obawy to:

- możliwość odejścia fali pracowników z rynku pracy (w przestrzeni medialnej, jako przykładową podaje się branżę budowlaną, transportową i inne sektory potrzebujące pracowników);
- stworzenie kolejnej grupy chronionej na rynku pracy oraz posiadającej pewne przywileje, w tym m.in. poprzez ograniczenia w zwolnieniu i przywileje związane z zatrudnieniem w administracji państwowej – dotyczy to też członków rodzin żołnierzy.

Zmaterializowanie się powyższych obaw **wprowadziłoby ograniczenie elastyczności** na rynku pracy i miało wpływ na stosunek pracy i relacje pracodawca – pracownik.

Odnosząc się szczegółowo do treści projektu ustawy, chcemy zwrócić uwagę na następujące zagadnienia:

Lp.	Jednostka redakcyjna	Brzmienie projektowanego przepisu	Uwagi wraz z uzasadnieniem
1.	Art. 2 pkt 30	<i>30) rezerwach strategicznych – należy przez to rozumieć zgromadzone surowce i materiały niezbędne do zabezpieczenia realizacji przez przedsiębiorców zadań, określonych w Planie zabezpieczenia potrzeb Sił Zbrojnych realizowanych przez przedsiębiorców, w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny</i>	Wątpliwości budzi definicja rezerw strategicznych, przewidziana w art. 2 pkt 30) projektu ustawy. Zakres przedmiotowej definicji jest znacznie węższy niż definicja przedmiotów, mogących stanowić rezerwy strategiczne, która znajduje się w art. 4 Ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych, obejmująca oprócz surowców i materiałów również m.in. urządzenia, maszyny, konstrukcje, element infrastruktury krytycznej, moce produkcje, wyroby medyczne i produkty lecznicze. Różne zakresy definicji rezerw mogą powodować poważne trudności dla zobowiązanych do świadczeń. W naszej ocenie, kwestia ta wymaga korekty.
2.	Art. 9	<i>Art. 9. Minister Obrony Narodowej lub organy wojskowe w toku wykonywania zadań w zakresie obronności państwa mogą żądać niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego, przedsiębiorców oraz innych podmiotów. Wymienione instytucje, organy i przedsiębiorcy oraz podmioty są obowiązani, w zakresie swojego działania, do udzielania tej pomocy.</i>	Doprecyzowania w projekcie ustawy wymagają zasady, na jakich przedsiębiorcy będą zobowiązani do realizacji obowiązków związanych z udzielaniem pomocy na rzecz Ministerstwa Obrony Narodowej i organów wojskowych w toku wykonywania zadań związanych z obronnością. Aktualnie projekt nie reguluje takich zasad, a jedynie wskazuje na obowiązek realizacji takich zadań. Może to prowadzić do nieograniczonego rozszerzenia zakresu obowiązków przedsiębiorców. Należy doprecyzować, że udzielenie pomocy przez przedsiębiorców będzie realizowane na zasadach określonych w dziale XXI projektu ustawy – organizowanie zadań realizowanych przez przedsiębiorców na rzecz Sił Zbrojnych.

LEWIATAN

3.	Art. 316 i 317	<p>2. <i>Od dnia poinformowania pracodawcy o terminie rozpoczęcia szkolenia, o którym mowa w art. 152 ust. 2 pkt 1, do dnia jego zakończenia oraz w okresie trwania szkolenia, o którym mowa w art. 152 ust. 2 pkt 2, a także przez okres 12 miesięcy od dnia jego zakończenia, pracodawca nie może rozwiązać ani wypowiedzieć stosunku pracy z osobą odbywającą to szkolenie. Przepisy art. 313 ust. 1 i 3 stosuje się odpowiednio. (...)</i></p>	<p>Zawarta w art. 316 projektu ustawy regulacja przewiduje zakaz rozwiązania albo wypowiedzenia stosunku pracy z osobą odbywającą szkolenie, od dnia poinformowania pracodawcy o terminie szkolenia aż do zakończenia okresu 12 miesięcy po zakończeniu szkolenia. Jest to bardzo daleko idące ograniczenie uprawnień pracodawcy, które do tej pory nie było przewidziane w innych ustawach z zakresu obronności. W naszej ocenie wystarczające byłoby zastosowanie regulacji analogicznej do art. 34 ustawy o służbie zastępczej, celem należytego zabezpieczenia interesu pracowników (poprzez wprowadzenie zakazu wypowiedzenia i rozwiązania stosunku pracy przez pracodawcę pomiędzy skierowaniem, a zakończeniem odbywania służby zastępczej oraz bezskuteczności takiego wypowiedzenia. Należy również doprecyzować w art. 317, czy udzielenie urlopu bezpłatnego jest obligatoryjne.</p>
4.	art. 330 ust. 3 i 4 pkt 2) oraz art. 333 ust. 4	<p>3. <i>Czas trwania szkolenia (kursu), o którym mowa w ust. 1, może wynosić do trzech miesięcy i być realizowany w czasie wolnym od pracy.</i></p> <p>4. <i>Uczestnikom szkolenia (kursu), o którym mowa w ust. 1, będącym pracownikami przysługuje:</i> (...) 2) <i>wynagrodzenie w pełnej wysokości za czas zwolnienia z pracy z powodu odbywania zajęć.</i> (...) 4) <i>sposób i tryb naliczania oraz dokonywania zwrotu kosztów, o których</i></p>	<p>Zgodnie z ww. przepisami uczestnikom szkolenia (kursu) będącym pracownikami przysługuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zwolnienie z pracy na czas niezbędny do odbycia zajęć, z uwzględnieniem czasu koniecznego na dojazd; 2) wynagrodzenie w pełnej wysokości za czas zwolnienia z pracy z powodu odbywania zajęć. <p>Powyższe zasady stoją w sprzeczności z projektowanym art 330 ust. 3, zgodnie z którym szkolenie odbywa się w czasie wolnym od pracy.</p> <p>Jeżeli intencją projektodawcy jest jednak realizacja szkolenia w czasie pracy pracownika, wówczas powstaje pytanie o źródło i tryb finansowania wynagrodzenia, do którego prawo pracownik zachowuje. Przepisy art 330 ust. 5 i art. 333 ust. 4 przewidują, że koszty realizacji szkoleń są pokrywane z części budżetu Państwa, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej. W naszej</p>

		<i>mowa w art. 333 ust. 2, i kosztów świadczeń, o których mowa w art. 333 ust. 3</i>	ocenie należy tę kwestię doprecyzować w projekcie ustawy, włącznie ze wskazaniem, na jakich zasadach i w jakim trybie takie koszty będą zwracane pracodawcom.
5.	Art. 614 ust. 3	<i>3. W czasie pokoju przydziały organizacyjno-mobilizacyjne mogą być nadane osobom, które nie ukończyły 55 lat życia. Po objęciu militaryzacją ustalonych jednostek organizacyjnych przydziały do tych jednostek nadaje się również osobom, które nie osiągnęły wieku określonego w odpowiednich przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym.</i>	<p>Proponujemy pozostawić obowiązujący przepis w niezmienionej treści bądź wyłączyć spod stosowania projektowanego przepisu sektor kolejowy.</p> <p>Powyższe argumentujemy strukturą wiekową pracowników sektora kolejowego, gdzie wśród zatrudnionych średnio 45 % osób ukończyło 50 lat.</p> <p>Dotychczasowa praktyka w zakresie przedsięwzięć związanych z przygotowaniem do militaryzacji przedsiębiorstw z obszaru transportu kolejowego, wskazuje na konieczność objęcia około 80% pracowników danego podmiotu. Propozycja obniżenia wieku pracowników, którym mogą być nadawane przydziały organizacyjno – mobilizacyjne do 55 lat może spowodować:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie stanu osobowego w tym zakresie; • wyeliminowanie z tej grupy pracowników kwalifikowanych, z dużym stażem i kompetencjami, kluczowych przy realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych RP. <p>W konsekwencji może dojść do obniżenia zdolności przedsiębiorstwa do właściwej realizacji zadań, nałożonych przez właściwe organy administracji państwowej, ujętych w zestawieniu zadań w zakresie militaryzacji.</p>
6.	Art. 657 ust. 1 pkt 3	<i>3) utrzymywania (przemieszczania) mocy produkcyjnych, naprawczych i usługowych, niezbędnych do realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa;</i>	W części dotyczącej świadczeń szczególnych w naszej ocenie niewłaściwie zakwalifikowano świadczenia przedsiębiorców w postaci utrzymywania mocy produkcyjnych, naprawczych i usługowych niezbędnych do realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa, – jako tzw. świadczenia szczególne. W

			naszej ocenie świadczenia, które mogą być jednocześnie uważane za wykonywanie zadań na rzecz Sił Zbrojnych, powinny być przeniesione do działu XXI projektu ustawy.
7.	Art. 663 ust. 1 pkt 1, 3 oraz 6;	<p>„Zadania realizowane przez przedsiębiorców na rzecz Sił Zbrojnych obejmują:</p> <p>1) wykonywanie produkcji, napraw lub świadczenie usług na rzecz Sił Zbrojnych w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny; (...)</p> <p>3) utrzymywanie w czasie pokoju mocy produkcyjnych, naprawczych lub usługowych niezbędnych do realizacji zadań, o których mowa w pkt 1; (...)</p> <p>6) zadania realizowane na rzecz Sił Zbrojnych i wojsk sojusznicych, inne niż ustalone w Planie, o którym mowa w art. 666.”</p>	<p>Postulujemy: (i) doprecyzowanie zapisów art. 663 ust. 1 pkt 1,3 oraz (ii) usunięcie zapisu art. 663 ust. 1 pkt 6 projektu ustawy.</p> <p>Uzasadnienie: Nieprecyzyjność pojęć.</p> <p>Projektowany przepis sformułowany został w sposób nieprecyzyjny. Projektodawca posługuje się pojęciem „świadczenia usług”, które nie zostało w ogóle zdefiniowane oraz terminem „utrzymywania mocy usługowych”, który został zdefiniowany w projekcie ustawy w sposób bardzo szeroki. Zgodnie z art. 2 pkt 16 projektu ustawy, pod pojęciem „mocy produkcyjnych, naprawczych lub usługowych – należy rozumieć składniki materialne i niematerialne przeznaczone do prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę i niezbędne do realizacji przez niego zadań na rzecz obronności państwa w zakresie zabezpieczenia potrzeb Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej”.</p> <p>Nie jasne jest także pojęcie „w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa”. Z powyższego wynika, iż przepis może dotyczyć każdego rodzaju usług świadczonych przez każdego przedsiębiorcę; bez ograniczenia do usług o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym tak jak ma to miejsce w obecnej ustawie z dnia 23 sierpnia 2001 r. o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców (Dz. U. z 2020 r. poz. 1669) („Uchylana Ustawa”), która ma zostać uchylona w całości po wejściu w życie projektu ustawy (art. 767 pkt 13 projektu ustawy). Uchylana Ustawa określa</p>

LEWIATAN

zamknięty katalog przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym (art. 3 Uchylanej Ustawy), co gwarantowało większą pewność prawa. Postulujemy zastosowanie przynajmniej takiego samego rozwiązania jak w obecnym art. 3 Uchylanej Ustawy. Dodatkowo, Art. 663 ust. 1 posługuje się pojęciami: „zagrożenie bezpieczeństwa państwa” oraz „wojna”. Pojęcie „czasu wojny” w przeciwieństwie do pojęcia „zagrożenia bezpieczeństwa Państwa” zostało zdefiniowane w przepisach projektowanej ustawy. Konicznością wydaje się dookreślenie tego pojęcia przez ustawodawcę w celu zapobieżenia nadużywaniu tej instytucji przez organy władne do nakładania na przedsiębiorców zadań na rzecz Sił Zbrojnych.

Obowiązek utrzymywania mocy usługowych w czasie pokoju – brak przesłanek.

Projekt ustawy nie zawiera również przesłanek, na podstawie, których Minister Obrony Narodowej może zobowiązać przedsiębiorcę do utrzymywania mocy usługowych w czasie pokoju; w tym w szczególności nie wskazuje, iż podstawą wydania takiej decyzji przez Ministra Obrony Narodowej powinny być szczególnie uzasadnione okoliczności, takie jak: realne ryzyko zagrożenia bezpieczeństwa państwa, czy zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego.

Podkreślenia wymaga, iż zgodnie z art. 2 pkt 1 Uchylanej Ustawy, zadania na rzecz obronności państwa w zakresie: (i) mobilizacji gospodarki (obejmujące zadania wybranych działów gospodarki w zakresie zabezpieczenia potrzeb obronnych państwa oraz na rzecz Sił Zbrojnych) jak również: (ii) planowania operacyjnego (obejmujące przedsięwzięcia planistyczne, w szczególności dotyczące funkcjonowania przedsiębiorcy) dotyczyły jedynie sytuacji zewnętrznego

			<p>zagrożenia bezpieczeństwa państwa, czasu wojny, zagrożenia zdrowia lub życia ludzkiego. <u>Uchylana Ustawa nie przewidywała wprost możliwości obowiązku realizacji zadań (w formie utrzymywania mocy usługowych) w czasie pokoju.</u></p> <p>Brak jest uzasadnienia dla rozwiązania przewidującego możliwość nakazania utrzymywania przez bliżej nieokreślony krąg przedsiębiorców mocy usługowych w czasie pokoju, bez powoływania się na szczególnie uzasadnione okoliczności w tym zakresie. Tym bardziej, iż projektowany zapis nie precyzuje maksymalnego okresu, w którym przedsiębiorca zostanie obciążony realizacją takiego obowiązku. Proponowane rozwiązanie jest nadmiarowe, nieproporcjonalne i naruszające zasadę swobody działalności gospodarczej. Z powyższych względów, należy zrezygnować z proponowanego zapisu art. 663 ust. 1 pkt 6 projektu ustawy.</p>
8.	Art. 663 ust. 2	<p><i>2. Zadania na rzecz Sił Zbrojnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, są nakładane na przedsiębiorcę w drodze decyzji administracyjnej, wydawanej przez Ministra Obrony Narodowej.</i></p>	<p>W art. 663 ust. 2 wskazano, że zadania na rzecz sił zbrojnych w zakresie wykonywania produkcji, napraw lub świadczenie usług na rzecz Sił Zbrojnych w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny (art. 663 ust. 1 pkt 1) oraz utrzymywanie w czasie pokoju mocy produkcyjnych, naprawczych lub usługowych (art. 663 ust. 1 pkt 3) nakładane są na przedsiębiorców w formie decyzji administracyjnej, wydawanej przez Ministra Obrony Narodowej. Dalej, w ust. 8, wskazuje się, że wykonywanie ww. zadań następuje na podstawie umowy zawieranej przez przedsiębiorcę z Ministrem Obrony Narodowej.</p> <p>Projektodawca nie określił natomiast formy nakładania zadań, które będą obejmowały wytwarzanie lub dystrybucję produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, produktów biobójczych, wyrobów medycznych, środków ochrony indywidualnej, sprzętu medycznego lub aparatury medycznej (art. 663 ust. 1 pkt 2), a także pozostałych typów zadań</p>

			<p>wymienionych w art. 663 ust. 1. W naszej ocenie kwestia ta wymaga uzupełnienia w projekcie ustawy.</p> <p>W naszej ocenie podstawą nałożenia zadań wskazanych w art. 663 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy powinna być umowa, zgodnie z postulowaną na wstępie zasadą dobrowolności. Projekt powinien doprecyzować, jakie elementy powinny się znaleźć w umowie, a jako wzór mogą posłużyć przepisy działu VII ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych. Takie działanie pozwoli na przyjęcie jednolitego standardu w zakresie zawieranych z przedsiębiorcami umów.</p>
9.	Art. 663 ust. 4	<p><i>„4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, przedsiębiorca składa do Ministra Obrony Narodowej wniosek uzasadniający <u>brak możliwości realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych.</u>”</i></p>	<p>Proponowana treść przepisu: <i>„4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, przedsiębiorca składa do Ministra Obrony Narodowej <u>wniosek dotyczący zmiany lub uchylenia decyzji, o której mowa w ust. 2, uzasadniając go brakiem możliwości realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych.</u>”</i></p> <p>Aktualne brzmienie zapisu nie wskazuje na konieczność składania przez przedsiębiorcę wniosku o uchylenie lub zmianę decyzji ostatecznej, a jedynie na konieczność złożenia „wniosku uzasadniającego brak możliwości realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych”. Tymczasem złożenie wniosku o uchylenie lub zmianę decyzji ostatecznej przez przedsiębiorcę byłoby wyrazem realizacji zasady skargowości wynikającej z art. 61 KPA. Organy administracji wyraźnie zresztą wskazują na możliwość podejmowania takich czynności przez strony zakończonych już postępowań administracyjnych.</p>

			<p>https://www.biznes.gov.pl/pl/opisy-procedur/-/proc/584</p> <p>Aktualny ust. 4 nie uwzględnia art. 663 ust. 5, który mówi o tym, że Minister Obrony Narodowej w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 4 dokonyuje oceny jego zasadności i wniosek odrzuca albo wydaje decyzję utrzymującą, uchylającą albo zmieniającą decyzję, o której mowa w ust. 2.</p> <p>O ile, zatem Minister Obrony Narodowej miałby dokonać odrzucenia wniesionego przez przedsiębiorcę wniosku, to w wydawanej decyzji opisanej w ust. 5 odrzucać będzie wniosek dotyczący uchylecia lub zmiany decyzji, a nie wniosek „uzasadniający brak możliwości realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych”. Stąd też zasadnym wydaje się korekta ust. 4 w sposób opisany wyżej.</p>
10.	Art. 666	<p><i>1. Dokumentem planistycznym w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 663 ust. 1 pkt 1 i 3 jest Plan zabezpieczenia potrzeb Sił Zbrojnych realizowanych przez przedsiębiorców zwany dalej „Planem”.</i></p>	<p>Zgodnie z art. 6 dotychczasowej ustawy z dnia 23 sierpnia 2001 r. o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców, przedsiębiorcy, którzy realizują zadania są wpisywani do dedykowanego dla nich wykazu. Podmioty te są wymienione w załącznikach do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie wykazu przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym. Aktualnie brzmienie projektu ustawy nie przewiduje wykazu przedsiębiorców, ani innego analogicznego rozwiązania. Zgodnie z brzmieniem projektowanej regulacji, przedsiębiorcy, którzy będą realizować zadania na rzecz Sił Zbrojnych, będą jedynie wskazani w planie zabezpieczenia potrzeb Sił Zbrojnych.</p> <p>Projekt nie odnosi się do kwestii uzyskania zgody przedsiębiorcy na wpis do planu. Brak jednoznacznej regulacji może doprowadzić do wielu niejasności, w zakresie trybu nakładania, jak i samego egzekwowania realizacji zadań.</p>

			W naszej ocenie w sposób jednoznaczny należy określić, że do uzyskania wpisu do Planu wymagana jest zgoda przedsiębiorcy.
11.	Art. 666 ust. 2 pkt 1-2	<p>Proponowane jest wprowadzenie następującego zapisu:</p> <p>„Plan określa:</p> <p>1) zadania, o których mowa w art. 663 ust. 1 pkt 1 i 2, jakie mogą być nałożone na przedsiębiorców realizujących zadania na rzecz Sił Zbrojnych;</p> <p>2) możliwości produkcyjno-usługowe przedsiębiorców objętych Planem.”</p>	<p>Brak wytycznych dotyczących zadań, które mogą zostać umieszczone w Planie.</p> <p>Projektowany art. 666 i nast. projektowanej ustawy nie zawierają żadnych przesłanek dotyczących rodzaju czy zakresu zadań, które mogą zostać nałożone na przedsiębiorców. Takie działanie może prowadzić do dowolnego i arbitralnego kształtowania przez Ministra Obrony Narodowej wykazu przedmiotowych zadań. Podkreślenia wymaga, iż działania administracji państwowej w stosunku do przedsiębiorców powinny cechować się przewidywalnością. W art. 2 Uchylanej Ustawy, Ustawodawca zdecydował się na zamieszczenie otwartego katalogu zadań na rzecz obronności państwa; co stanowiło dla przedsiębiorców pewien punkt odniesienia. Tymczasem Ustawa nie zawiera nawet otwartego katalogu takich zadań.</p> <p>Co więcej, art. 663 ust. 1 pkt 6 projektowanej ustawy dodatkowo wprowadza możliwość nałożenia na przedsiębiorców obowiązku realizacji innych zadań, niż przewidziane w Planie, na mocy decyzji administracyjnej wydanej przez organ administracji rządowej w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej (art. 663 ust. 9 projektowanej ustawy). Także w tym przypadku, Ustawa nie przewiduje żadnych kryteriów dotyczących rodzaju czy zakresu takich zadań. W konsekwencji wprowadzenia zaproponowanego przepisu, <u>każdy organ administracji rządowej może być uprawniony do samodzielnego decydowania o nakładaniu na przedsiębiorców obowiązku realizacji zadań, które nie zostały wymienione w Planie, jedynie według własnego uznania.</u> Należy zauważyć, iż art. 663 ust. 1 pkt 1 projektowanej ustawy zawiera ograniczenie, iż zadania – te, które zostały</p>

			<p>uprzednio wskazane w Planie (art. 663 ust. 2 w zw. z art. 666 ust. 2 pkt 1) – mogą zostać nałożone na przedsiębiorcę jedynie w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Art. 663 ust. 1 pkt 6 nie zawiera takiego ograniczenia; co w konsekwencji może oznaczać, iż <u>organ administracji rządowej jest upoważniony do nałożenia na przedsiębiorców obowiązku realizacji zadań także w innych warunkach, niż zagrożenie bezpieczeństwa państwa i czas wojny, w tym w czasie pokoju.</u></p>
12.	Art. 663 ust. 3 pkt 2	<p><i>„Minister Obrony Narodowej może zmienić albo uchylić decyzję, o której mowa w ust. 2, w przypadku wystąpienia okoliczności powodującej, że jej wykonanie:</i></p> <p><i>1) nie leży w interesie bezpieczeństwa i obronności państwa lub</i></p> <p><i>2) jest niemożliwe przez przedsiębiorcę.”</i></p>	<p>Postulujemy doprecyzowanie przedmiotowego zapisu.</p> <p>Uzasadnienie: Nieprecyzyjność pojęć.</p> <p>Art. 663 ust. 3 projektowanej ustawy przewiduje dwie sytuacje, w których Minister Obrony Narodowej może dokonać uchylecia lub zmiany wydanej uprzednio decyzji administracyjnej, nakładającej obowiązek realizacji przez przedsiębiorcę zadania na rzecz Sił Zbrojnych: (i) realizacja zadania nie leży w interesie bezpieczeństwa i obronności państwa lub (ii) realizacja zadania jest niemożliwa przez przedsiębiorcę. Druga z przesłanek została sformułowana w sposób ogólny i nieprecyzyjny, co może rodzić szereg wątpliwości interpretacyjnych. Aby przedsiębiorca mógł skutecznie skorzystać z instrumentu złożenia wniosku uzasadniającego brak możliwości realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych (art. 663 ust. 4 projektowanej ustawy), powinien wiedzieć, jakie kryteria – w ocenie ustawodawcy oraz organu wydającego decyzję – są wystarczające do powołania się na przesłankę „niemożliwości realizacji zadania”. W przeciwnym razie, organ rozpoznający taki wniosek (tj. Minister Obrony Narodowej) uprawniony jest do dowolnego kształtowania katalogu przedmiotowych przesłanek.</p>

			<p>Poważne wątpliwości budzi także kolejność czynności tj. najpierw Minister Obrony Narodowej wydaje decyzję administracyjną nakładającą obowiązek realizacji przez przedsiębiorcę zadania na rzecz Sił Zbrojnych i dopiero po jej wydaniu przedsiębiorca może bronić się przed nałożonym obowiązkiem udowadniając „brak możliwości” jego wykonania. Tymczasem to Minister Obrony Narodowej, zanim wyda decyzję, powinien zweryfikować i udowodnić możliwość wypełnienia określonych obowiązków przez przedsiębiorcę (art. 7 kpa oraz art. 77 § 1 kpa).</p> <p>W art. 663 ust. 3 należy również uzupełnić katalog o pkt 3) <i>“na wniosek przedsiębiorcy”</i>. Alternatywnie w art. 663 ust. 3 pkt 2 zmienić przesłankę w sposób następujący <i>“jest niemożliwie przez przedsiębiorcę lub nadmiernie utrudnione”</i>.</p>
13.	Art. 663 ust. 4-5	<p>Proponowane jest wprowadzenie następującego zapisu:</p> <p><i>„4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, przedsiębiorca składa do Ministra Obrony Narodowej wniosek uzasadniający brak możliwości realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych.</i></p> <p><i>5. Minister Obrony Narodowej w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 4 dokonuje oceny jego zasadności i wniosek odrzuca albo wydaje decyzję utrzymującą, uchylającą albo</i></p>	<p>Postulujemy doprecyzowanie przedmiotowego zapisu.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Brak informacji dotyczących: (i) terminu złożenia wniosku przez przedsiębiorcę; (ii) stosowania przepisów k.p.a. lub p.p.s.a.; (iii) możliwości odwołania się od decyzji wydanej przez inny organ, niż Ministra Obrony Narodowej.</p> <p>Niezależnie od uwag przedstawionych powyżej, proponowany zapis art. 663 ust. 4 projektowanej ustawy przerzuca ciężar udowodnienia braku możliwości realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych na przedsiębiorcę, (co może naruszać art. 7 kpa oraz art. 77 § 1 kpa, jak również art. 2 Konstytucji) oraz nie wskazuje, w jakim terminie przedsiębiorca powinien złożyć wniosek uzasadniający brak możliwości realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych. Nie jest jasne, czy ww. termin może zostać ustalony jednostronnie przez Ministra Obrony Narodowej. Przepisy projektowanej ustawy</p>

		<p><i>zmieniającą decyzję, o której mowa w ust. 2.”</i></p>	<p>powinny przynajmniej gwarantować przedsiębiorcy, by długość terminu na wniesienie przedmiotowego wniosku umożliwiła zapoznanie się treścią decyzji oraz przygotowanie odpowiedniej argumentacji.</p> <p>Projekt Ustawy nie precyzuje również, jaka konkretnie ścieżka odwoławcza przysługuje przedsiębiorcy, po negatywnym rozpoznaniu wniosku przez Ministra Obrony Narodowej, tj. czy do spraw nieuregulowanych w projektowanej ustawie zastosowanie znajdą przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, czy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Warto zwrócić uwagę, iż w niektórych miejscach Ustawa wprost wskazuje na odpowiednie stosowanie przepisów k.p.a. (przykładowo: art. 680 ust. 3 projektowanej ustawy). Podkreślenia wymaga, iż projekt ustawy nie zawiera jasnych postanowień dotyczących możliwości odwołania się od decyzji administracyjnej wydanej przez organ administracji rządowej, inny niż Minister Obrony Narodowej. W szczególności doprecyzowania wymaga, czy w takiej sytuacji przedsiębiorcy również przysługuje instrument złożenia wniosku uzasadniającego brak możliwości realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych i jeśli tak, to czy taki wniosek powinien zostać złożony do organu, który wydał decyzję, czy do Ministra Obrony Narodowej.</p> <p>Powyższe kwestie powinny zostać wprost uregulowane w treści projektowanej ustawy. W przeciwnym razie, takie działanie może skutkować szeregiem wątpliwości interpretacyjnych, w tym w znacznym stopniu utrudniać przedsiębiorcy skuteczne skorzystanie z możliwości odwołania się od nałożonej na niego decyzji administracyjnej.</p>
14.	Art. 670 pkt 1 i 9	Proponowane jest wprowadzenie następującego zapisu:	Postulujemy doprecyzowanie przedmiotowego zapisu.

		<p>„Przedsiębiorcą realizującym zadania na rzecz Sił Zbrojnych może być wyłącznie przedsiębiorca: 1) posiadający moce produkcyjne, naprawcze lub usługowe, które mogą być wykorzystane do realizacji zadań, o których mowa w art. 663 ust. 1 pkt 1 i 2”.</p>	<p>Uzasadnienie:</p> <p>Nieprecyzyjna definicja przedsiębiorcy realizującego zadania na rzecz Sił Zbrojnych.</p> <p>Wbrew obecnemu art. 3 Ustawy Uchylanej, projektowana ustawa nie określa, jacy przedsiębiorcy mogą być objęci obowiązkiem świadczenia usług na rzecz Sił Zbrojnych. Zgodnie z art. 670 pkt 1 projektowanej ustawy, przedsiębiorcą realizującym zadania na rzecz Sił Zbrojnych mogą być wyłącznie podmioty posiadające (m.in.) moce usługowe, które mogą zostać wykorzystane do realizacji zadań, o których mowa w art. 663 ust. 1 pkt 1-2. Jest to błędna próba zdefiniowania przedsiębiorcy poprzez odesłanie do innego również niedookreślonego przepisu projektowanej ustawy (błąd <i>ignotum per ignotum</i>). Poza tym niejasne jest, dlaczego definicja nie obejmuje przedsiębiorców, którzy będą realizować zadania w oparciu o kolejne punkty przepisu zawartego w art. 663 ust. 1 projektowanej ustawy tj. pkt 3-6, w tym: przedsiębiorców realizujących zadania nałożone na mocy decyzji administracyjnej wydanej przez inny organ administracji rządowej. Projektowana ustawa powinna jednoznacznie określać krąg jej adresatów, przynajmniej poprzez przyjęcie rozwiązania obowiązującego na gruncie art. 3 Uchylanej Ustawy, czyli ustanowienie zamkniętego katalogu rodzajów działalności gospodarczej, której prowadzenie może wiązać się z zadaniami na rzecz Sił Zbrojnych.</p>
15.	Art. 670 pkt 1-10	Art. 670. Przedsiębiorcą realizującym zadania na rzecz Sił Zbrojnych może być wyłącznie przedsiębiorca:(...)	Chcielibyśmy wskazać na wątpliwości w zakresie zaproponowanego katalogu wymogów stawianych wobec przedsiębiorców, którzy będą mogli realizować zadania na rzecz Sił Zbrojnych.

Przewidziany przez projektodawcę katalog jest wzorowany na regulacji ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych („PZP”) w zakresie tzw. obligatoryjnych przesłanek wykluczenia wykonawców z postępowania (art. 109 ust. 1 PZP). W rzeczywistości jednak projekt ustawy jest, w porównaniu z PZP, bardziej restrykcyjny dla przedsiębiorców realizujących zadania na rzecz Sił Zbrojnych, gdyż – w przeciwieństwie do PZP – projekt ustawy nie przewiduje możliwości dopuszczenia przedsiębiorcy do realizacji zadań w sytuacji, gdy jego ewentualne uchybienie miało charakter marginalny (tzw. zasada proporcjonalności – art. 109 ust. 3 PZP), ewentualnie, gdy przedsiębiorca dokonał tzw. samooczyszczenia (art. 110 ust. 2 PZP).

Wprowadzenie tak restrykcyjnego podejścia może działać na niekorzyść państwa, ograniczając krąg potencjalnych wykonawców z przyczyn niezwiązanych z istotą zadań, jakie mają być realizowane (np. mandat za niewielkie naruszenie przepisów o ochronie środowiska).

W naszej ocenie całkowite wyeliminowanie swobody decyzyjnej państwa w zakresie możliwości powierzenia przedsiębiorcom realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych w przypadku braku spełnienia przez przedsiębiorcę wszystkich wymogów określonych w art. 670 pkt 1-10 Projektu, może skutkować istotnym ograniczeniem możliwości skorzystania przez organ administracji rządowej z rozwiązań przewidzianych przez projekt ustawy. Aby odpowiednio zabezpieczyć interesy państwa w przypadku wystąpienia potencjalnego zagrożenia zasadnym wydaje się, co najmniej wprowadzenie pewnej swobody decyzyjnej dla organu, pozwalającej na powierzenie przedsiębiorcy zadań na rzecz Sił Zbrojnych mimo braku spełnienia wszystkich przesłanek z art. 670 pkt 1-10 projektu ustawy, w sytuacji:

			<ul style="list-style-type: none"> • gdy pominięcie takiego przedsiębiorcy byłoby oczywiście nieproporcjonalne z punktu widzenia interesu i bezpieczeństwa państwa (analogia do zasady proporcjonalności z art. 109 ust. 3 PZP), a także • gdy przedsiębiorca wykazał, że usunął stwierdzone uchybienia i podjął środki zapobiegające ich wystąpieniu w przyszłości (analogia do instytucji samooczyszczenia z art. 110 ust. 2 PZP). • Alternatywnie proponujemy zrewidowanie aktualnego katalogu wymogów stawianych dla przedsiębiorców, poprzez wykreślenie z art. 670 pkt 5 oraz pkt 6 lit. b) i c), jako odnoszących się do naruszeń o nieproporcjonalnie mniejszej wadze niż pozostałe przypadki określone w pozostałych punktach. Przykładowo, należy mieć na uwadze fakt, że sankcja nakładana przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska jest karą administracyjną, niezależną od stopnia winy danego podmiotu.
16.	Art. 672 ust.2 i 3	<p><i>„2. Koszty, o których mowa w ust. 1, pokrywa się przedsiębiorcom na ich wniosek przez udzielenie dotacji celowych, przy czym prace związane z prowadzeniem przygotowań do realizacji tych zadań, mające charakter planistyczny są finansowane ze środków własnych przedsiębiorcy.”</i></p> <p><i>„3. Dotacji celowych, o których mowa w ust. 2 dla przedsiębiorców udziela Minister Obrony Narodowej, z uwzględnieniem limitu środków finansowych</i></p>	<p>Rozwiązania finansowe przewidziane w projekcie ustawy powinny zapewniać pełne pokrycie kosztów przedsiębiorców, którzy będą realizowali zadania obronne. Przewidziany katalog kosztów, o sfinansowanie, których mogą wnioskować przedsiębiorcy, budzi wątpliwości pod tym względem. Mając na uwadze powyższe, postulujemy objęcie wszelkich kosztów związanych z działaniami podejmowanymi przez przedsiębiorcę w celu realizacji zadań obronnych na rzecz Sił Zbrojnych w ramach dotacji celowych. W naszej ocenie, brak jest uzasadnienia, aby prace mające charakter planistyczny były finansowane ze środków własnych skoro stanowią fragment zadań na rzecz obronności. Brak wykonania prac przygotowawczych może uniemożliwić realizację zadań. Z uwagi na złożoność nowych regulacji oraz nieznanie wcześniej obowiązki podmiotów nimi objętych, prace planistyczne mogą stanowić istotny koszt funkcjonowania przedsiębiorstw i jako takie powinny być objęte refundacją państwa.</p>

		<p><i>przewidzianych w ustawie budżetowej na ten cel.”</i></p>	<p>Postulujemy dodanie regulacji, która zagwarantuje pełne wynagrodzenie za realizację zadań na rzecz Sił Zbrojnych, nie tylko wskazanych w dziale XXI, ale również w art. 657 ust. 1 (świadczenia szczególne), a także zapewni pełne odszkodowanie w razie wystąpienia ewentualnych szkód spowodowanych realizacją takich zadań.</p> <p>Wyrażamy również wątpliwość dotyczącą sformułowania wskazane w ust. 3 tego przepisu, gdzie wskazano, że Minister Obrony Narodowej będzie udzielał dotacji z uwzględnieniem limitu środków finansowych przewidzianych na ten cel. Może ono sugerować, że w przypadku wyczerpania ww. limitu, dalsza realizacja zadań na rzecz Sił Zbrojnych następuje bez wynagrodzenia. Tym bardziej zasadne jest uzupełnienie projektu ustawy o zasadę pełnego wynagrodzenia oraz zasadę dobrowolności (opisane wyżej).</p>
17.	Art. 672 ust. 10 pkt 4	<p><i>4) wykaz jednostkowej pracochłonności realizacji zadań – potwierdzony przez uprawnionego przedstawiciela jednostki organizacyjnej resortu obrony narodowej właściwej w zakresie nadzorowania, jakości wykonania wyrobów obronnych;</i></p>	<p>Z aktualnego brzmienia projektu ustawy wynika, że do wniosku o udzielenie dotacji celowej należy załączyć m.in. wykaz jednostkowej pracochłonności realizacji zadań, potwierdzony przez uprawnionego przedstawiciela jednostki organizacyjnej resortu obrony narodowej właściwej w zakresie nadzorowania, jakości wykonania wyrobów obronnych. Jednocześnie niewskazani, w jakim trybie zostanie dokonane tego typu potwierdzenie oraz jakie konsekwencje wiążą się z brakiem uzyskania takiego potwierdzenia.</p> <p>W naszej ocenie podmioty wskazane w art. 663 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy powinny być wyłączone z obowiązku uzyskania potwierdzenia wykazu jednostkowej pracochłonności realizacji zadań. Produkcja farmaceutyków jest procesem złożonym, który w myśl obowiązujących przepisów pozostaje pod stałym nadzorem i kontrolą zarówno ze strony Głównego Inspektora</p>

			Farmaceutycznego, jak i Ministra Zdrowia. Ocena pracochłonności przez osobę, która nie posiada wiedzy specjalistycznej w tym zakresie, może nie być możliwa do wykonania.
18.	Art. 672 ust. 12 pkt 5)	„5) potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie not księgowych, a w przypadku zwrotu niewykorzystanej dotacji lub odsetek naliczonych na wyodrębnionym rachunku bankowym przelewu potwierdzającego dokonanie takiej operacji;”	<p>Proponowana treść przepisu: „5) potwierdzone za zgodność z oryginałem <u>przez przedsiębiorcę</u> kopie not księgowych, a w przypadku zwrotu niewykorzystanej dotacji lub odsetek naliczonych na wyodrębnionym rachunku bankowym przelewu potwierdzającego dokonanie takiej operacji;”</p> <p>W projektowanym zapisie brakuje doprecyzowania, kto miałby dokonać uwierzytelnienia ww. dokumentów.</p>
19.	Nadzór i kontrola przedsiębiorców – Rozdział 7 (art. 674 i następane)	Art. 674. Nadzór i kontrolę nad realizacją zadań na rzecz Sił Zbrojnych wykonywanych przez przedsiębiorcę sprawuje Minister Obrony Narodowej. (...)	<p>W naszej ocenie posługiwanie się pojęciem „nadzór” w odniesieniu do przedsiębiorców nie znajduje żadnego uzasadnienia. Należy mieć na uwadze, że Minister Obrony Narodowej sprawuje nadzór nad podległymi mu jednostkami, a nie nad przedsiębiorcami.</p> <p>W konsekwencji szereg projektowanych przepisów, które dotyczą jednostek organizacyjnych, rozumianych zgodnie z ustawową definicją, jako podmioty nadzorowane przez Ministra, w połączeniu z aktualnym brzmieniem projektowanej regulacji przewidzianej w art. 674 i następnych, może prowadzić do wniosku, że w zakresie podmiotowym „jednostek organizacyjnych” umieszczeni są również przedsiębiorcy, którzy wykonują zadania na rzecz Sił Zbrojnych. Taka kwalifikacja miałaby swoje poważne konsekwencje, ponieważ regulacje przewidziane w pozostałych działach projektu ustawy, np. przepisy dotyczące militaryzacji, obejmowałyby również przedsiębiorców. W</p>

			naszej ocenie, w sposób jednoznaczny należy wskazać w projekcie ustawy, że przedsiębiorcy nie są jednostkami organizacyjnymi podległymi Ministrowi.
20.	Art. 676 ust. 1	<i>1) Czynności kontrolne mogą być wykonywane przez upoważnioną przez Ministra Obrony Narodowej osobę, na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.</i>	Postulujemy doprecyzowanie regulacji, w taki sposób, aby upoważnieni do kontroli byli wyłącznie pracownicy Ministerstwa Obrony Narodowej. Wymaga tego dbałość o zachowanie tajemnicy przedsiębiorstwa kontrolowanych podmiotów.
21.	Art. 678 ust. 2	<i>2. Wysokość kary, o której mowa w ust. 1 w odniesieniu do liczby zadań nierealizowanych lub nieobjętych kontrolą wynosi w przypadku(...)</i>	<p>Wprowadzony przez Projektodawcę podział kar w zależności od ilości zadań nierealizowanych lub nieobjętych kontrolą sprawi, że przedsiębiorcy, którzy zobowiążą się do realizacji większej ilości zadań będą karani bardziej dotkliwie niż ci realizujący zadania w węższym zakresie. Takie rozwiązanie może sprawić, że przedsiębiorcy będą obawiać się realizowania większej ilości zadań z uwagi na możliwe sankcje finansowe przewidziane w projekcie ustawy.</p> <p>Naszym zdaniem sposób określenia wysokości kary pieniężnych w art. 678 ust. 2 – poprzez wskazanie określonej jej wysokości, a nie zakresowo – może powodować, że przedsiębiorca będzie karany za każde uchybienie w ten sam sposób. Wprawdzie art. 680 ust. 3 projektu ustawy zawiera odesłanie do Działu IVa KPA, przewidującego m.in. stopniowanie kary. Jednak, aby umożliwić stosowanie zasad z KPA, konieczne jest oznaczenie wysokości w sposób zakresowy (np. „nie więcej niż”, albo „do wysokości”), tak jak projektodawca uczynił choćby w kolejnej jednostce redakcyjnej, tj. art. 678 ust. 3.</p> <p>Dodatkowo w art. 678 ust. 4 projektu ustawy przewidziano, że wysokość kary pieniężnej dla przedsiębiorcy, który nie realizuje zadań dotyczących utrzymania</p>

			<p>w czasie pokoju mocy produkcyjnych, naprawczych lub usługowych niezbędnych do realizacji zadań związanych z wykonywaniem produkcji, napraw lub świadczeniem usług na rzecz Sił Zbrojnych lub utrudnia kontrolę w sposób uniemożliwiający jej przeprowadzenie, wynosi 1% wartości nałożonego zadania, przy czym wartość ta nie może być mniejsza niż wartość dotacji celowej otrzymanej przez przedsiębiorcę na pokrycie kosztów. W takim ujęciu kara pieniężna traci walor stopniowości i przekształca się faktycznie w nakaz zwrotu dotacji. Tak daleko idąca sankcja powinna być zarezerwowana dla ciężkich naruszeń obowiązków przedsiębiorcy, i to po uprzednim wezwaniu do usunięcia naruszeń, zaś w obecnym projekcie ustawy może (a wręcz musi) być nałożona za każde, choćby niewielkie, uchybienie.</p>
22.	Art. 738	<p><i>W ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 255 i 694), wprowadza się następujące zmiany:</i></p>	<p>Biorąc pod uwagę, że Rządowy Program Rezerw Strategicznych jest finansowany z budżetu państwa w formie dotacji celowej, która pokrywa koszty przechowywania rezerw strategicznych, w tym ich magazynowania, wymiany, zamiany i konserwacji (art. 11 ust. 2 Ustawy o rezerwach strategicznych) uważamy, że koszty przechowywania rezerw u przedsiębiorcy powinny być poniesione w ramach budżetu państwa, analogicznie dla rozwiązań dotyczących finansowania, przewidzianych w Ustawie o rezerwach strategicznych. Trudno zgodzić się z twierdzeniem, że rezerwy tworzone są na potrzeby przedsiębiorcy, skoro wykonuje on zadania nie dla potrzeb własnych, a na rzecz Sił Zbrojnych.</p>
23.	Art. 768	<p><i>Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2022 r., z wyjątkiem art. 751 ust. 4, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.</i></p>	<p>Zasadne jest wydłużenie okresu vacatio legis, do końca roku 2022 albo po 12 miesiącach od wejścia ustawy w życie, co pozwoli przedsiębiorcom przygotować się do wykonywania przepisów nowej ustawy w sposób, który nie zakłóci funkcjonowania gospodarki w Polsce.</p>

Pragniemy także zwrócić uwagę na kwestie wymagające doprecyzowania w Projekcie ustawy:

- W art. 35 ust. 2 pkt 9 zasady dotyczące zakresu i sposobu prowadzenia kontroli realizacji zadań obronnych wykonywanych przez przedsiębiorców przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego powinny być przewidziane na podstawie aktu rangi ustawowej, a nie jak aktualnie przewiduje projekt ustawy w drodze aktu wykonawczego (rozporządzenie).
- Art. 323 ust 4 projektu ustawy określa, że pracodawca może na własny koszt wypłacić pracownikowi wynagrodzenie za czas zwolnienia od pracy. Projektodawca nie określił kryteriów wypłaty wynagrodzenia.
- W Art. 2 ust. 40 w definicji żołnierza nie dodano żołnierza obrony terytorialnej.
- W art. 609 nie zostało dookreślone czy i w jaki sposób jednostka organizacyjna zostanie powiadomiona o objęciu jej militaryzacją przez Radę Ministrów;
- W art. 609 ust. 6 postulujemy dopisanie na końcu przepisu: „z uwzględnieniem osób wyłączonych z obowiązku pełnienia służby wojskowej”
- W art. 616 ust. 1 pkt 1 postulujemy dopisanie na końcu przepisu: „z wyłączeniem osób kluczowych z punktu widzenia ciągłości działania jednostki zmilitaryzowanej”.
- W Art. 619 ust. 2 postulujemy doprecyzowanie: "z wyłączeniem osób kluczowych z punktu widzenia ciągłości działania jednostki zmilitaryzowanej"
- W Art. 622 ust. 4 należy doprecyzować, że szczególna ochrona obiektów uznanych za szczególnie ważne dla obronności i bezpieczeństwa państwa, która jest przygotowywana przez przedsiębiorców będzie odbywała się na zasadach wskazanych w dziale XXI – Organizowanie zadań realizowanych przez przedsiębiorców na rzecz Sił Zbrojnych.
- W art. 647 ust. 1 należy uzupełnić termin, w jakim posiadacze nieruchomości i rzeczy ruchomych są zobowiązani do poinformowania wójta lub burmistrza albo prezydenta miasta o rozporządzeniu tą nieruchomością lub rzeczą. Należy mieć na uwadze, że za niedopełnienie tego obowiązku przewidziana jest sankcja karna.

- W art. 658 należy uzupełnić regulację o wskazanie, że w zakresie, w jakim świadczenie rzeczowe może być jednocześnie uważane za wykonywanie zadań na rzecz Sił Zbrojnych, o których mowa w dziale XX, zastosowanie mają przepisy działu XXI.
- W art. 659 przewidziany obowiązek przekazania wszelkich dokumentów zdaje się być zbyt szeroki. Zasadne jest zastąpienie sformułowania „wszelkich dokumentów i udzielania informacji” sformułowaniem „niezbędnych dokumentów i udzielania niezbędnych informacji”.
- W art. 663 ust. 1 pkt 3 należy uzupełnić odesłanie do zadań nie tylko z punktu 1, ale również z punktu 2. Należy mieć na uwadze, że utrzymywanie mocy produkcyjnych związanych z wytwarzaniem leków również jest utrzymywaniem potencjału na potrzeby obronności.
- W art. 663 ust. 7 projektodawca nieprawidłowo odsyła do art. 657 ust. 2 pkt 4 projektu ustawy, ponieważ projekt ustawy nie przewiduje takiego przepisu.
- W art. 666 ust. 4 należy zmienić punkt 3 w sposób następujący: „zmiany oferty w zakresie produkcji, napraw lub usług przedsiębiorców, skutkującej koniecznością dokonania zmiany w zakresie przedsiębiorcy realizującego zadania w Planie lub w przypadku złożenia przez przedsiębiorcę wniosku o usunięcie z Planu”.
- W art. 671 ust. 1 należy doprecyzować, których przedsiębiorców dotyczy obowiązek informacyjny przewidziany w przepisie - objętych Planem, decyzją czy umową?
- W art. 672 ust. 1 projektodawca nieprawidłowo odsyła do art. 651 ust. 1 pkt 1 i 3 projektu ustawy, ponieważ projekt ustawy nie przewiduje takiej jednostki redakcyjnej.
- W art. 672 ust. 5 pkt 3) proponujemy usunięcie z początku zdania słowa „terminowo”. Biorąc pod uwagę fakt, że jeśli spóźnione sprawozdanie zostanie zatwierdzone, niezasadne byłoby karanie przedsiębiorcy w takim przypadku.
- W art. 687 w zdaniu: „w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1541 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 374 i 2157)”, należy wykreślić nieprawidłowy Dziennik Ustaw i w jego miejsce wpisać: „(Dz. U. z 2021 r. poz. 372)”.

